

Trygderetten

CFALCH 21449 www.falch.no

Trygderetten

Besøksadresse: Grønlandsleiret 27

Postadresse: P.b. 8022 Dep.

0030 OSLO

Telefon: 23 15 95 50

Telefaks: 23 15 96 00

E-mail: trygderetten@trygderetten.no

Hjemmeside: www.trygderetten.no

Innhold:

1.	Litt om Trygderetten	4
2.	Trygderettens leders beretning fra 2000	5
3.	Organisasjon	7
4.	Målstruktur	8
4.1.	Formål og hovedprioriteringer	8
5.	Vurdering av måloppnåelse i 2000	9
5.1.	Produksjonsmål	9
5.1.1.	Vurdering av måloppnåelse, produksjonsmål	10
5.2.	Fellesfunksjoner:	11
5.2.1.	Vurdering av måloppnåelse for fellesfunksjoner	11
5.3.	Kvalitetsmål	12
5.3.1.	Vurdering av måloppnåelse, kvalitetsmål.	12
5.4.	Organisasjonsutvikling	14
5.4.1.	Vurdering av måloppnåelse, organisasjonsutvikling	14
5.4.2.	Lærling.	15
5.5.	Helse- miljø og sikkerhet	15
5.5.1.	Vurdering av måloppnåelse, hms-arbeidet	15
5.6.	Informasjon	16
5.6.1.	Vurdering av måloppnåelse, informasjon.	17
6.	Saksutvikling i 2000	18
6.1.	Antall mottatte og behandlede saker i perioden 1994-2000	18
6.2.	Avgjorte saker fordelt på forenklet behandling og ordinær behandling i perioden 1994-2000	19
6.3.	Gunstprosent, andel saker der den ankende part gis medhold	20
6.3.1.	Særskilt om uførepensjon - fylkesvis fordeling	20
6.4.	Oversikt over type saker i 1999:	22
6.4.1.	Særlig om krigspensjon:	22
6.5.	Produktivitetsutvikling	22
7.	Blikk på saksbunken i 2000	24
7.1.	Dagpenger	24
7.2.	Enslig forsørger	25
7.3.	Fødsel/adopsjon	25
7.4.	Grunnstønad og hjelpestønad	25
7.5.	Pensjonsberegning	26
7.6.	Samordning	26
7.7.	Stønad ved barns/pårørendes sykdom	27
7.8.	Sykepenger	27
7.9.	Uførepensjon	27
7.10.	Yrkesskade	29
7.11.	Ytelser under medisinsk rehabilitering	30
7.12.	Ytelser under yrkesrettet attføring	31
7.13.	Prosessuelt	31
8.	Økonomi/regnskap	33
9.	Utfordringer i 2001/sluttord fra lederen	35
	Serviceerklæring for Trygderetten	36

1. Litt om Trygderetten

Trygderettens oppgave er å behandle ankesaker om enkeltpersoners rettigheter og plikter etter lov om folketrygd m.fl. Trygderetten skal behandle de saker som etter særlig lovbestemmelse hører inn under Trygderetten, se lov om anke til Trygderetten av 16. desember 1966 nr. 9. Et viktig formål med loven var at Trygderetten skulle bidra til en særlig betryggende saksbehandling i saker som gjelder trygd og pensjon.

TRYGDERETTEN HAR FØLGENDE HOVEDMÅL:

- å behandle og avgjøre sakene som kommer inn på en slik måte at de vilkårene som stilles til behandlingen i lov om anke til Trygderetten tilfredsstilles.
- å fatte riktige avgjørelser. Det vil si avsi kjennelser som er i overensstemmelse med de lover og regler som gjelder.
- å avgjøre sakene "innen rimelig tid". Det vil si at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke skal overstige seks måneder.
- å avsi kjennelser som er retningsgivende for trygdeforvaltningen og andre rettsanvendere innenfor trygde- og pensjonsrettens område.

Trygderetten har en leder, en nestleder og 22 andre faste medlemmer, i tillegg har den 8 rettsfullmektiger. Lederen, nestlederen og minst ett annet medlem skal fylle vilkårene for å være høyesterettsdommer, minst ett medlem skal være legekyndig og minst ett medlem skal ha kyndighet i attføring. Rettsfullmektigene tilsvarer dommerfullmektigene i det ordinære rettsapparatet.

Trygderetten er formelt sett ikke en domstol, men virker i realiteten som en domstol. Mange av saksbehandlingsreglene er de samme som for vanlig rettergang. I den enkelte sak kan Trygderetten ikke instrueres av noe annet organ om avgjørelsen. Domstolbehandling av Trygderettens avgjørelser skal skje ved lagmannsretten som første instans. Slik overprøving skjer sjelden. Trygderetten er dermed i praksis siste instans for saker etter pensjons- og trygdelovene. Dette er saker av stor velferdsmessig betydning for den enkelte. Trygderetten er derfor i sosialpolitisk sammenheng en svært viktig institusjon.

Trygderettens leder Ingse Stabel

2. Trygderettens leders beretning fra 2000

1999 ble et år med usedvanlig høy saksinngang i forhold til tidligere år. Det mest spennende for oss i 2000 har derfor vært om denne økingen ville vedvare, eventuelt øke ytterligere, eller om det bare var en mer tilfeldig ”topp”. Ved utgangen av 2000 må vi konstatere at utviklingen har vedvart, til og med økt noe, med 5589 innkomne saker mot 5257 i 1999. Det kan derfor se ut som vi må belage oss på en normalsituasjon på oppunder 6000 saker pr år i de kommende årene. Foreløpig har vi ikke sikre svar på årsakene til økingen. En mulig forklaring er kortere saksbehandlingstid og aktiv restansedarbeiding i trygdeetaten. En annen er høyere avslagsprosent for trygdesøknader, spesielt i uførepensjonssaker. Vi vet foreløpig ikke hvordan utviklingen vil bli, og er fortsatt avventende. Også i 2000 har vi klart å ta unna, uten å bygge opp en restansebeholdning ved årets slutt. Produksjonen har steget i forhold til 1999, og den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden er faktisk redusert, fra 3,6 måneder i 1999, til bare 3,2 måneder. Dessuten er det en svak nedgang i andelen forenklede kjennelser, fra 76% i 1999 til 73%. Alt i alt er vi derfor fornøyd med vår egen innsats i forhold til måloppnåelse, selv om tiden til faglig fordypning og praksiskoordinering er blitt mindre enn planlagt.

Et vesentlig satsingsområde i 2000 har vært at vi har utarbeidet serviceerklæring for Trygderetten. Denne gjør rede for Trygderettens organisering og hovedoppgave, saksgang og saksbehandling, og adresser og ekspedisjonstid og andre praktiske forhold i for-

bindelse med vår virksomhet. Den er lagt ut på vår nettside www.trygderetten.no. Etableringen av denne hjemmesiden har i seg selv vært et stort skritt for Trygderetten, der vi for første gang presenterer oss offentlig i denne målestokk. Av spesielt stor interesse for brukerne er det at saker fra internavisen Innblikk, som ukentlig omtaler anonymiserte sammendrag av kjennelser av offentlig interesse, nå er lagt ut der. Kjennelsene i full tekst sendes som før til Lovdata for publisering i vår base der. Samtidig har vi besluttet å stoppe utgivelsen av Trygderettens årbok, som etter hvert ble svært ressurskrevende for oss å opprettholde.

For å få unna den store saksinngangen, har det også i 2000 vært nødvendig med noe bruk av midlertidig arbeidskraft. Alle de faste stillingene er imidlertid nå besatt, og det ble ansatt noen ekstra rettsfullmektiger for å dekke opp for forventet avgang allerede i 2000, ettersom åremålene for det første kullet utløper i april 2001. Ordningen med rettsfullmektiger har for øvrig vist seg å være meget vellykket, og har sterkt bidratt til at produksjonen kan holdes oppe. Det har også vært gjennomført en lønnsjustering for de faste dommerne, for å komme på nivå med dommerne i herreds- og byrett. Dette ventes å forbedre rekrutteringsmulighetene, spesielt til legestillingene. Imidlertid fikk de alminnelige domstolene en ytterligere øking på kr 35.000 pr 1. november 2000, en øking Trygderetten foreløpig ikke har fått del i.

1. juli 2000 ble det oppnevnt nytt legmedlemsutvalg for Trygderetten.

Fortsatt øking i saksinngangen

Fortsatt redusert saksbehandlingstid

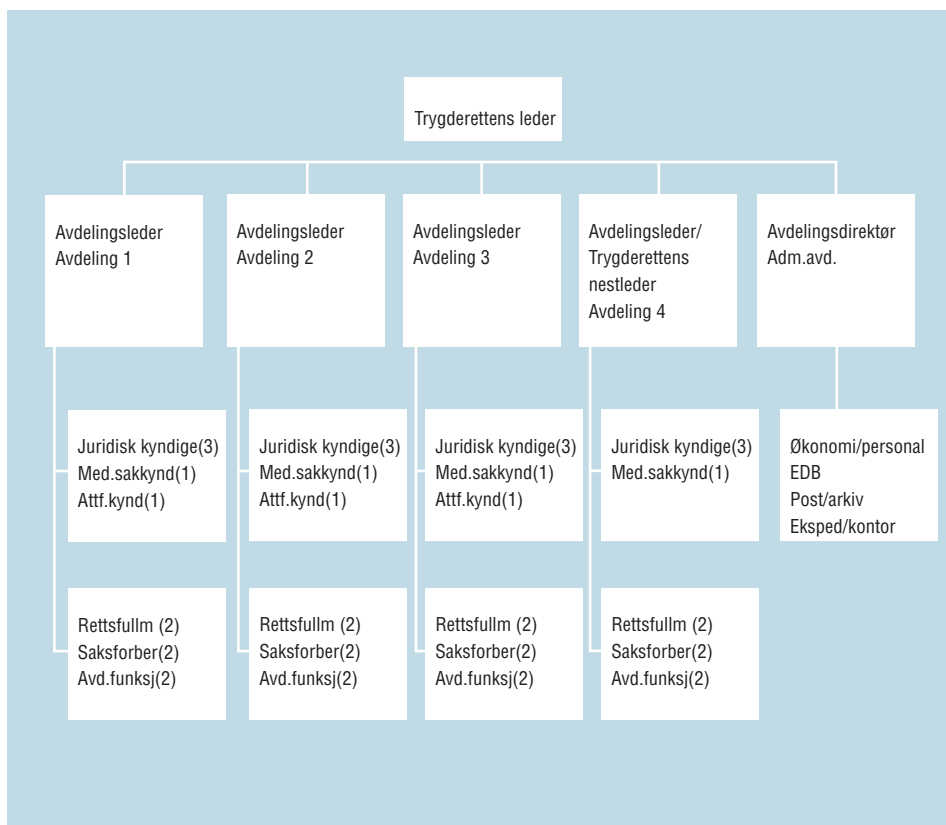

Utvalget, som skal fungere i fire år, består av 34 medlemmer fra i alt 14 organisasjoner, herav flere brukerorganisasjoner. Utvalget, som består av medlemmer både med allmenn og spesiell kyndighet, er langt mindre enn de tidligere utvalg, og medlemmene vil

derfor ha større sjanse for å bli innkalt og dermed gjøre seg kjent med Trygderetten. Det ble avholdt tre saker med legmedlemmer i 2000. Formelle prinsippkjennelser ble det, på grunn av den store arbeidsmengden, ikke avsagt i 2000.

Trygderetten endelig på nettet

3. Organisasjon

Ny organisasjon med inndeling i avdelinger ble etablert pr. 1. september 97 og forutsetter en stillingsplan på 63 årsverk. Organisasjonsplanen ble gradvis gjennomført i løpet av 1998, og ble tatt fullt ut i bruk i 1999. I løpet av dette året har man gjennomført en systematisk analyse av hvordan flaske-

halser i saksflyten skapes. Man har foretatt en statusanalyse av kompetansebehov og sammenholdt dette med organisasjonsplanen. Dette arbeidet har fortsatt i 2000 og vil bli videreutviklet i 2001.

4. Målstruktur

4.1. FORMÅL OG HOVED-PRIORITERINGER

Trygderetten skal treffe vedtak om individuelle rettigheter og plikter etter lov om folketrygd m.fl. For øvrig skal Trygderetten behandle de saker som etter særlig lovbestemmelse hører under Trygderetten, se lov om anke til Trygderetten av 16. desember 1966 nr. 9.

I St. prp. nr 1 1999-2000 er Trygderettens hovedmål skissert som følger:

- å behandle og avgjøre sakene som kommer inn på en slik måte at de vilkårene som stilles til behandlingen i lov om anke til Trygderetten tilfredsstilles.
- å fatte riktige avgjørelser. Det vil si avsi kjennelser som er i overensstemmelse med de lover og regler som gjelder.
- å avgjøre sakene innen «rimelig» tid. Det vil si at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke skal overstige seks måneder.
- å avsi kjennelser som er retningsgivende for trygdeforvaltningen og andre rettsanvendere innenfor trygde- og pensjonsrettens område.

Tildelingsbrevet fra departementet og Trygderettens interne virksomhetsplan konkretiserer målsettingen ytterligere. Årsmeldingen gir en vurdering av måloppnåelse i forhold til departementets krav, i tillegg til hovedmål og et utvalg delmål fra virksomhetsplanen.

Riktige avgjørelser

Innen rimelig tid

5. Vurdering av måloppnåelse i 2000

5.1. PRODUKSJONSMÅL

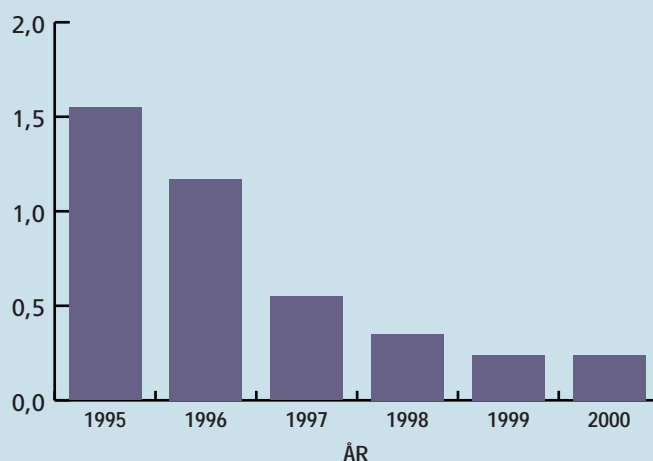
Hovedmål: Trygderettens saksbehandlingstid skal ikke overstige et gjennomsnitt på seks måneder

Trygderettens gjennomsnittlige saksbehandlingstid er betydelig redusert i perioden 1995-2000. Gjennomsnittsalderen på saksbeholdningen ved årets slutt er ved dette redusert fra drøye atten måneder ved utgangen av 1995 til tre måneder ved utgangen av 2000. Reduksjonen i saksalderen har bidradd til en "god sirkel"; det tar ofte vesentlig kortere tid å behandle en ny sak, der sakens fakta er av ny dato. En sak som har ligget lenge kan medføre behov for å hente inn nye opplysninger med ytterligere forsinkelse som resultat.

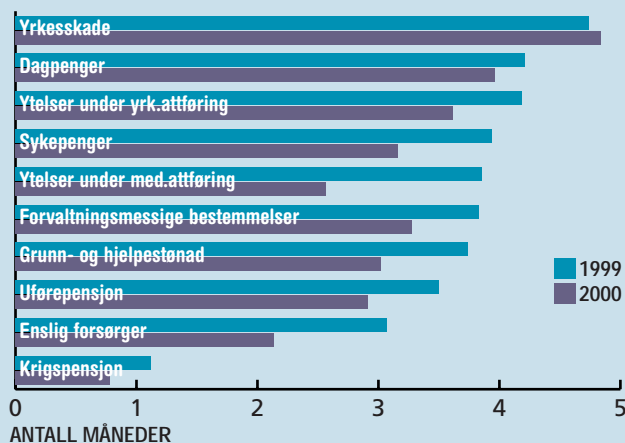
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker avgjort i 2000 har vært på 3 måneder. Det er avsagt til sammen 5572 kjennelser.

Saksbehandlingstiden varierer noe fra område til område. For uførepensjons-saker, som utgjør noe over 50 % av sakene, er gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2,9 måneder. Ingen sakstype har i 2000 en gjennomsnittlig saksbehandlingstid som overstiger seks måneder. Nærmere fordeling fremgår av følgende tabell:

Gjennomsnittlig saksalder pr. 31.12

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for et utvalg saker:

- **Delmål 1:**
Det skal avsies gjennomsnittlig 450 kjennelser pr. måned i 2000.
- **Delmål 2:**
En vesentlig del av saker innkommet i 2000 skal være behandlet innen 31. desember 2000.

5.1.1. Vurdering av måloppnåelse, produksjonsmål

Trygderetten har i 2000 beregnet produksjonsmål pr. måned for bedre å kunne følge saksproduksjonen uke for uke. Ved årets begynnelse planla man for en saksinngang i underkant av saksinngangen i 1999. Saksinngangen 1. halvår var tilnærmet lik 1999, men den økte mer enn forventet 2. halvår. Trygderetten mottok i 2000 til sammen 5589 saker. Dette er en økning på 31% fra 1998 og på 6% fra 1999.

En arbeidsgruppe nedsatt i 1999 med representanter fra Trygderetten, Riks-trygdeverket og Sosial- og helsedepartementet fikk i oppdrag å finne fram til årsakene til økningen i saksinngangen. Arbeidsgruppen avga sin innstilling i mai 2000. Arbeidsgruppens konklusjon er at noe entydig svar kan så langt ikke gis. Det er imidlertid brakt på det rene at man i trygdeforvaltningen har nedlagt et betydelig arbeid for å nedarbeide restanser i 1999. Dette har medført at flere saker enn normalt klargjøres for oversendelse til Trygderetten. Når trygdeforvaltningen har avsluttet dette arbeidet skulle man antatt at Trygderettens saksinngang igjen vil stabilisere seg.

Økningen i saksinngangen i 2000 har vist at restansenedarbeidingen i trygdeforvaltningen ikke er hovedårsak til økt saksinngang i Trygderetten. Andre faktorer som kan ha påvirket er at avslagsprosenten i uføresaker i trygdeforvaltningen økte fra 17% i 1999 til 23% i 2000, men samtidig er det registrert en nedgang i ankefrekvensen. Trygderetten har registrert en svak nedgang i anker på uførepensjon i forhold til 1999, som i 2000 utgjorde 50,5% av den totale saksmengde. Det er registrert en økt ankefrekvens på ytelser under medisinsk behandling med 37,6% og ytelser under yrkesrettet attføring med 20%.

Det er imidlertid mye som tyder på at Trygderetten fremover må være innstilt på en saksinngang som ligger langt høyere enn de 3500 sakene som var det normale i perioden 1994-1997. Trygderetten avsa i 2000 5572 kjennelser.

Til sammenligning ble det i 1998 avsagt 4048 kjennelser og i 1999 ble det avsagt 5308 kjennelser. Til tross for at det har vært tatt inn noe mer personale som følge av økt saksinngang, har det vært en betydelig produktivitetsøkning i Trygderetten de to siste år. Inndeling i avdelinger har vært meget viktig for å følge saksinngang og produksjon og sikre at opphopning av restanser ikke skjer. Av saker innkommet i 2000 er 73 % ferdig behandlet i løpet av året.

Av saksbeholdningen pr. 31.12.2000 på 1500 saker er 17 saker fra 1999. Av disse sakene ble 8 avgjort kort tid etter årsskiftet og de øvrige 9 sakene, hvorav

Trygderetten mottok i 2000 til sammen 5589 saker. Dette er en økning på 31% fra 1998 og på 6% fra 1999.

Trygderetten avsa i 2000 5572 kjennelser.

Av saker innkommet i 2000 er 73 % ferdig behandlet i løpet av året.

5 gjelder yrkesskade/yrkessykdom, venter på uttalelse fra Rikstrygdeverket, FFU eller medisinske spesialister. De er alle vanskelige saker av prinsipiell karakter.

5.2. FELLEFSUNKSJONER:

Trygderettens stab skal ivareta fellesfunksjoner. Målsettingene på dette området har karakter av å være strategier som skal sikre at primærmålsettingene innenfor produksjons- og kvalitetsområdet nås.

Noen sentrale målsettinger innenfor området fellesfunksjoner skal nevnes:

- **Delmål 1:**
Det skal etableres et nytt system for søk i fritekst til erstatning for SIFT.
- **Delmål 2:**
Nye økonomirutiner som følge av nytt økonomisystem skal være utarbeidet og implementert.
- **Delmål 3:**
Det skal utarbeides en serviceerklæring som distribueres til alle brukere.
- **Delmål 4:**
Det skal gis tilgang på ekstern mailfunksjon og internett på alle pcer og det skal utvikles en hjemmeside for Trygderetten i løpet av 2000.
- **Delmål 5:**
Det skal utarbeides retningslinjer for kassasjon av arkivmateriale og det skal påbegynnes overføring av gamle saker til Riksarkivet

5.2.1. Vurdering av måloppnåelse for fellesfunksjoner

Trygderettens interne fritekstsøkesystem (SIFT) ble endret i første kvartal til et langt enklere, billigere og mer brukervennlig søkesystem tilpasset Trygderettens behov. Dette er integrert med Trygderettens elektroniske saksbehandlingssystem, noe som gir en mer helhetlig og effektiv behandlingsrutine.

Som et ledd i utviklingen innen informasjonsteknologi og målsetting om internettilgang for alle medarbeidere, er det foretatt et omfattende arbeid med å finne en god løsning i forhold til Datatilsynets krav. Trygderetten valgte løsningen med dobbelt nettverk som medfører at internettilgangen er helt atskilt fra det interne nettverket.

Trygderetten har i løpet av året etablert en egen hjemmeside på nettet med blant annen et søkesystem på resymeer av en del aktuelle kjennelser. Resymene er identiske med kjennelser omtalt i internavisen «Innblikk» og vil bli oppdatert til enhver tid.

Trygderetten har utarbeidet en serviceerklæring som er distribuert på Trygderettens hjemmeside. Det utarbeides også en papirversjon som skal sendes den ankende part som en bekreftelse på mottatt anke. Det er forutsatt at samarbeidspartnere kan finne serviceerklæringen på nettet. Det er innledet samarbeid med Rikstrygdeverket om at denne distribueres via trygdeetatens intranett.

Det er innarbeidet nye rutiner for økonomisystemet og Trygderetten tok i bruk et nytt elektronisk remitteringsystem 2. halvår.

Trygderettens arkiv er relativt nytt og ble bygget opp i forhold til kravene i den nye arkivloven. Det er i etterhånd foretatt noen justeringer med bla. retningslinjer for kassasjon og saker er påbegynt overført til Riksarkivet. Det er ofte behov for å ta opp igjen gamle saker fra arkivet. Trygderetten oppbevarer derfor saker i eget arkiv lenger enn vanlig i statsadministrasjonen.

5.3. KVALITETSMÅL

HOVEDMÅL:

Trygderetten skal sikre at saker som behandles er tilstrekkelig utredet og opplyst til at korrekte avgjørelser sikres.

- **Delmål 1:**
Det skal gjennomføres en kvalitetsmåling av et utvalg kjennelser i 2. halvår 2000.
- **Delmål 2:**
Det skal gjennomføres en brukerundersøkelse rettet mot ankemotparter og ankende parter.
- **Delmål 3:**
Det skal gjennomføres en analyse av Trygderettens praksis på utvalgte områder for å avdekke ulikheter i praksis med sikte på ulike tiltak for praksiskoordinering.
- **Delmål 4:**
Det skal tilbys intern eller eksternt opplæring til Trygderettens ansatte innenfor følgende områder:

- Bruk av statistikkmodulen i Kontor 2000
- Lovdata
- ny arkivlov
- ung ufør, nye regler
- yrkessykdommer
- **Delmål 3:**
Rikstrygdeverket inviteres til å informere om prosjekt «Kvalitet i uføresaker».
- **Delmål 6:**
Andel forenklede kjennelser skal søkes redusert .
- **Delmål 7:**
Kjennelsene skal i større grad utformes med sikte på å ha en retningsgivende virkning.
- **Delmål 8:**
Det skal avsies kjennelser etter muntlig behandling.

5.3.1. Vurdering av måloppnåelse, kvalitetsmål.

Trygderetten hadde som et viktig satsingsområde å videreutvikle intern praksiskoordinering med sikte på tiltak for å sikre likebehandling. Lederteamet har hatt et særskilt koordinerende ansvar for å fastlegge rutiner som fanger opp saker av prinsipiell betydning. Med utgangspunkt i internavisen «Innblick» har dette ført til konstruktive diskusjoner som er viktige for å tilstrebe lik praksis både i avdelingen og mellom avdelingene. Dette satsingsområde vil bli fulgt opp også i 2001.

Økningen i saksinngangen gjorde det nødvendig å foreta omprioritering og tone ned kvalitetsmålene for å sikre at produksjonen gikk tilstrekkelig raskt. Kvalitetsmålingen av vanlige kjennelser som en oppfølging av målingen fra 1999, er forskjøvet til 2001. Det har heller ikke vært muligheter for å gjennomføre den planlagte brukerundersøkelsen.

De faglige gruppene som i 1999 stod for utarbeidelse og gjennomføring av kvalitetsmålene har, grunnet den økende saksmengde, måttet nedtone arbeidet utover saksproduksjon. Det er opprettet en 50% stilling som faglig koordinator som er tillagt et ansvar for å følge opp faglig opplærings- og utviklingstiltak.

Trygderetten har prioritert faglig opplæring/utvikling og kvalitetsarbeid sett i sammenheng med intern praksiskoordinering .

Trygderetten har en struktur med systematisk faglig opplæring for ulike faggrupper ved etablering av et månedlig faglig forum der også eksterne forelesere inviteres. I tillegg har de enkelte avdelinger etter en fast turnus ansvar for å arrangere en faglig lunsj, der aktuelle temaer tas opp med interne innledere. Dette har medført en systematisk faglig oppdatering og en løpende diskusjon som også har stor betydning for å hindre at ulik praksis utvikler seg i de ulike avdelingene. I 2000 er det gitt slik intern opplæring innenfor områdene årsakskravet i yrkes sykdomssaker, domstolenes prøvingsadgang, ung ufør, fokus på kvinners helse samt at Rikstrygdeverket har

informert om sitt prosjekt «Kvalitet i uføresaker».

En rekke medarbeidere har også deltatt på eksterne faglige kurs i 2000, innenfor prioriterte områder.

Trygderettens interne avis "Innblikk" har også i 2000 kommet ut ukentlig i regi av rettskildegruppen. I tillegg til å gi de ansatte oversikt over praksis gir avisen også en oversikt over aktuell litteratur, nytt lovverk og offentlige publikasjoner. Avisen distribueres også til en rekke eksterne samarbeidspartnere, bl.a. departementet og brukerorganisasjoner.

Det var en uttrykt målsetting at man skulle tydeliggjøre praksis ved å avsi flere retningsgivende kjennelser i 2000. Det har også vært en intern målsetting at andelen forenklede kjennelser ikke skulle øke i forhold til foregående år. Disse målsettingene har det, på grunn av saksmengden, ikke vært mulig å prioritere verken i 1999 eller i 2000. Antallet vanlige kjennelser (begrunnede kjennelser) har hatt en svak økning i forhold til 1999. Andelen forenklede kjennelser (kjennelser uten begrunnelse) er dermed redusert fra 76% til 73%. Det presiseres at en forenklet kjennelse i utgangspunktet skal være like betryggende behandlet som en vanlig. Den høye andelen forenklede kjennelser bidrar til raskere avgjørelse av saker som allikevel ikke vil føre frem. Dette kan være positivt for en del trygdede.

5.4. ORGANISASJONSUTVIKLING

HOVEDMÅL:

Vedtatt organisasjonsplan for Trygderetten skal gjennomføres og videreutvikles i løpet av 2000.

- **Delmål 1:**
Det skal gjennomføres en form for lederopplæring med eksterne ressurser for alle i lederteamet i løpet av 2000.
- **Delmål 2:**
Med bakgrunn i økt saksinn- gang og økning i antall uføre- saker skal det foretas en kart- legging og vurdering av kompetansebehov som gis konsekvenser ved nyrekrutter- ing. Kartleggingen skal avslut- tes innen 1. juli 2000.
- **Delmål 3:**
Tilgangen på medisinsk fag- kyndige dommere søkes økt ved nyrekruttering.
- **Delmål 4:**
Det skal videreutvikles tiltak som sikrer kontakt mellom avdelingene og systematisk faglig utvikling for de ansatte ved hjelp av følgende virke- midler:
  - Internavisen «Innblick» utgis i regi av rettskildegruppen.
  - Faglige samlinger opprett- holdes som et tilbud til alle ansatte.

5.4.1. Vurdering av målopp- nåelse, organisasjons- utvikling

Trygderettens nye organisasjonsmodell med inndeling i avdelinger ble ikke endret i 2000. Den økte saksinngangen satte organisasjonsmodellen på en avgjørende prøve, og det viste seg at oppfølging og kontroll av produksjons- tempoet fungerte meget godt selv i en presset situasjon. Sammen med Trygde- rettens nye saksbehandlings- og statistikkssystem, Kontor 2000, var inn- delingen i avdelinger avgjørende for at det lot seg gjøre å foreta ompriorite- ring og omstilling av personale på kort varsel og få rask effekt. Kontor 2000 har vært et redskap for å følge de ukentlige produksjonsmålene meget tett, noe som har vært avgjørende for å sikre måloppnåelse.

Inndelingen i avdelinger har medført en viss reduksjon i faglig og sosial kontakt mellom ansatte i de ulike avde- lingene. Det har vært et sentralt poeng å avhjelpe de negative faglige og sosiale konsekvensene av dette. Her har den nyopprettede stillingen som faglig koordinator en vesentlig rolle. I tillegg har Trygderetten meget gode erfaringer med bruk av kvalitetsgrupper der alle avdelinger er representert. Denne arbeidsformen er nedtonet i 2000, men vil bli nyttet i kvalitetsarbeidet fremover.

Trygderetten har i 2000 foretatt en ytterligere gjennomgang av kompe- tanse- og kapasitetsbehov innenfor ulike funksjoner. Konklusjonen er man er særskilt sårbar innenfor området medi- sinsk sakkyndighet, der kapasiteten

også har vært for lav i forhold til den saksmengde man har mottatt i 2000. Den planlagte styrking av medisinsk fagkyndige har ikke latt seg realisere, både grunnet Trygderettens økonomi og retningslinjene for oppretting av ikke-kliniske legestillinger. Trygderettens ledelse vil arbeide videre med dette spørsmålet i 2001, da tilstrekkelig kapasitet også innenfor dette området er avgjørende for å holde saksbehandlingstiden innenfor de vedtatte maksimalgrenser. Ved den lønnsøking som fant sted i 2000 burde muligheten for rekruttering på dette området være bedret. Den økende saksmengde tilsier at det ikke er mulig å omdisponere den eksisterende bemanning, da det er tegn som tyder på at en saksinngang på mellom 5-6000 saker vil bli en «normal» inngang. Dersom Trygderetten skal opprettholde sine produksjons- og kvalitetsmål er en styrking av bemanningen på dette området helt nødvendig.

5.4.2. Lærling

HOVEDMÅL:
Trygderetten skal i tråd med statens ansvar som arbeidsgiver, som følger av Reform -94, stille en lærlingeplass til disposisjon i 2000.

Trygderetten tilsatte en kontorlærling gjennom kontoret for fagopplæring i august 2000. Det er lagt opp en plan over to år i henhold til læreplan for bedriftsopplæring i kontorlaget.

5.5. HELSE- MILJØ OG SIKKERHET

Hovedmål: Etablerte rutiner for ivaretagelse og helse- miljø og sikkerhetsarbeid følges systematisk opp i 2000.

- **Delmål 1:**
Det gjennomføres minimum 4 møter i arbeidsmiljøutvalget i løpet av 2000 der helse- miljø og sikkerhetsspørsmål drøftes.
- **Delmål 2:**
Det etableres treningsgrupper for ansatte med belastningslidelser under ledelse av fysioterapeut.
- **Delmål 3:**
Det etableres en gruppe med ansvar for å gjøre trimrommets tilbud kjent for de ansatte, samt motivere og tilrettelegge for bruk av rommet.
- **Delmål 4:**
Brannsikring av bygget i tråd med gjeldende forskrifter skal være gjennomført i løpet av 2000.
- **Delmål 5 :**
Trygderettens AKAN-avtale skal gjøres kjent for alle ansatte og arbeidsmiljøutvalget tilbys en orientering fra AKAN sentralt.

5.5.1. Vurdering av måloppnåelse, HMS-arbeidet

Arbeidsmiljøutvalget i Trygderetten har fulgt opp HMS planens prioriterte områder gjennom sine møter i løpet av året.

Noen hovedpunkter fra Helse- miljø og sikkerhetsarbeidet skal nevnes:

- I løpet av 1998 foretok brannvernmyndighetene en full gjennomgang av Trygderettens lokaler med henblikk på brannsikkerhet. Det viste seg at bygningen ikke tilfredstilte gjeldende sikkerhetsforskrifter. Det ble i 1999 foretatt en gjennomgang av bygget med henblikk på brannsikring. En del forbedringer ble gjennomført i 1999 og i 2000, men det gjenstår fremdeles noen utbedringer, som vil bli fulgt opp i 2001.
- Trygderetten etablerte i 1999 et eget trimrom som et ledd i arbeidet med å forebygge helseproblemer. Trimrommet er et tilbud til alle ansatte, med mulighet for trim i arbeidstiden. Det ble i 2000 iverksatt et eget trimtilbud til ansatte med belastningslidelser under ledelse av fysioterapeut. Trimgruppen fortsatte med egentrening to ganger i uken i arbeidstiden og rapporterte om en bedret helsetilstand.
- Egen sosialgruppe med ansvar for felles aktiviteter er etablert. Hensikten er å sikre sosial kontakt på tvers av avdelingene og videreutvikle Trygderettens allerede gode arbeidsmiljø. Sosialgruppen har tatt initiativ til og arrangert ulike fellesarrangementer i løpet av året.
- Trygderetten vedtok i 1999 en egen AKAN-avtale for virksomheten med retningslinjer for hvordan personalsaker der rusproblemer inngår skal behandles. Avtalen er fulgt

opp i 2000 med at Arbeidsmiljøutvalget og lederteamet har hatt en orientering fra AKAN sentralt.

I tillegg har alle avdelinger hatt en diskusjon om retningslinjer for Trygderettens interne rusmiddelpolitikk.

5.6. INFORMASJON

HOVEDMÅL:

Det skal gis god, konsistent og tilgjengelig informasjon, internt og eksternt, om Trygderettens virksomhet.

- **Delmål 1:**
Trygderetten skal søke å profilere virksomheten overfor brukerne bl.a. ved hjelp av følgende virkemidler:
  - Det utarbeides en serviceerklæring.
  - Det skal etableres hjemmeside på internett
- **Delmål 2:**
Det skal etableres et intranett for intern informasjon.
- **Delmål 3:**
Det etableres systematiske kontakter med fylkestrygdekontorene ved at ansatte fra Trygderetten deltar i møter og informerer om Trygderettens oppgaver og arbeidsmåter.

Trim i arbeidstiden.

Intern rusmiddelpolitikk

- **Delmål 4:**
Trygderettens kjennelser skal publiseres via Lovdata og ved at et utvalg kjennelser legges ut på Trygderettens hjemmeside. I tillegg publiseres et utvalg kjennelser i Trygderettens årsmelding.

5.6.1. Vurdering av måloppnåelse, informasjon.

Trygderetten har hatt som ambisjon å styrke både ekstern og intern informasjonsprofil i 2000. Utvikling av systemer for å ta i bruk ny teknologi er sentralt i dette arbeidet.

I sammenheng med oppkobling til internett og ekstern mail, har man sett behovet for å etablere en egen hjemmeside på internett for ekstern informasjon. Trygderetten er nå på nettet med en hjemmeside som presenterer Trygderetten, organisasjonen, informasjon til brukerne om saksgang, serviceerklæringen, årsmelding og aktuelt stoff. Det er arbeidet en del med å få lagt ut resyme av et utvalg kjennelser fra januar 1999 og fremover. Utdelingen har vært å få til et godt og brukervennlig søkesystem.

Trygderettens internavis "Innblikk" vil bli lagt ut på hjemmesiden ukentlig. I tillegg til å vise til et utvalg av ukens påkjente saker, gir den en fortløpende oversikt over aktuelt nytt lovstoff, faglitteratur, utredninger, stortingsmeldinger m.m. Alle medarbeidere i Trygderetten har nå tilgang på faginformasjon gjennom internett på egen PC.

Trygderetten har utarbeidet en serviceerklæring som er tilgjengelig for brukerne på nettet. Denne vil sammen

med hjemmesiden på internett sette oss i stand til å gi målrettet informasjon til brukergruppene. Det utarbeides også en papirversjon som sendes den ankende part. Da trygdekontorene ikke har nettilgang, vil serviceerklæringen ble lagt ut på deres intranett.

Ved årets begynnelse hadde man videre en klar ambisjon om tydeligere profilering av Trygderetten eksternt. Denne målsettingen har i praksis blitt noe moderert i løpet av året, da man primært har måttet prioritere produksjonstempot.

Trygderetten har måttet utsette utviklingen av et intranett til 2001. Trygderettens inndeling i avdelinger har medført at det meste av informasjonen gis i avdelingsmøter. Dette har i hovedsak fungert meget godt. Utviklingen av et intranett vil imidlertid kunne gjøre det enklere å nå alle ansatte med eksakt samme informasjon uten at det må holdes fellesmøter. I tillegg sikrer man at informasjon som utgis i form av kontorrundskriv m.m. finnes tilgjengelig for alle til enhver tid. Ut fra de erfaringer som til nå er gjort med den nye avdelingsstrukturen, er manglende felles informasjon kanskje det svakeste punktet. Dette kan et stykke på vei avhjelpes med et felles databasert informasjonssystem som et intranett vil kunne representere.

Søkeadgang i saker på internett

6. Saksutvikling i 2000

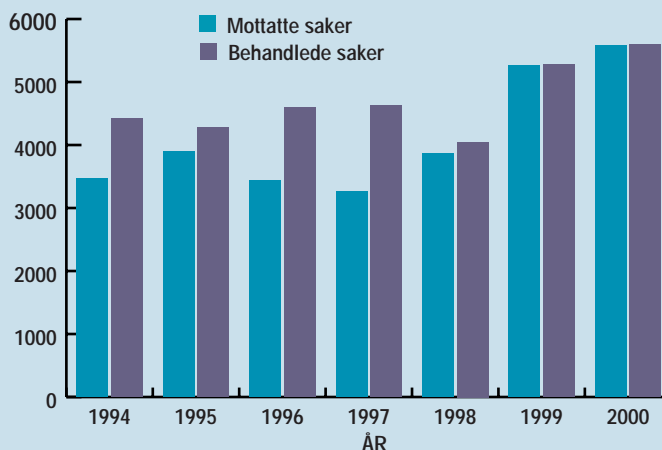
6.1. ANTALL MOTTATTE OG BEHANDLEDE SAKER I PERIODEN 1994-2000

Det har i 2000 vært behandlet vesentlig flere saker enn i de foregående år. Fordi man allerede fra 1998 hadde nedarbeidet de eldste restansene og oppnådd en saksbehandlingstid som i gjennomsnitt var lavere enn seks måneder, kunne man i 1999 og 2000 beskjeftige seg i hovedsak med nyere saker. Dette er en av grunnene til at det har vært mulig å øke produktiviteten i så stor grad sammenlignet med tidligere år.

Saksmengden viste små variasjoner i perioden fram til 2. halvår 1999. Deretter har man registrert en betydelig økning i 1999 og videre i 2000. Saksinngangen økte med 6% fra 1999. Til sammenligning økte saksinngangen i 1999 med 36% fra 1998 og hele 61% i fra 1997. For å analysere årsakene til denne utviklingen ble det nedsatt en egen arbeidsgruppe under ledelse av Sosial- og helsedepartementet og med representasjon fra Trygderetten og Rikstrygdeverket med sikte på å konkludere med innspill til behandlingen av budsjettet for 2001. Enkelte forklaringsfaktorer, som den systematiske nedarbeiding av restanser i trygdeforvaltningen, og en økning av avslagsprosenten, er imidlertid på det rene.

Ved årets utgang hadde man 1500 ubehandlede saker, mot 1444 i 1999. Med unntak av 17 saker er alle sakene fra 2000. Med en saksinngang på 5589 saker er det påregnelig at en viss andel

Mottatte og behandlede saker

vil by på vanskeligheter og trenge noe lenger tid enn gjennomsnittet. Trygderettens gjennomsnittlige saksbehandlingstid på 3 måneder i 2000 tilsier at kurante saker ekspederes omgående parallellt med at man konsentrerer ressursene om saker som trenger mer omfattende utredning.

Trygderetten har i de senere år nedlagt et betydelig arbeid for å unngå opphopning av restanser. Dette har man lyktes med. Men den økte saksinngang som er registrert både i 1999 og 2000 har medført at saksproduksjon har blitt prioritert på bekostning av kvalitetsfremmende tiltak. Det er et behov for å avsi flere kjennelser som er retningsgivende for trygdeforvaltningen og andre rettsanvendere. Til dette er det behov for en styrket bemanning dersom produksjonsmålene skal opprettholdes.

Mottatte saker 5589
Behandlede saker 5572
Restanser 1500

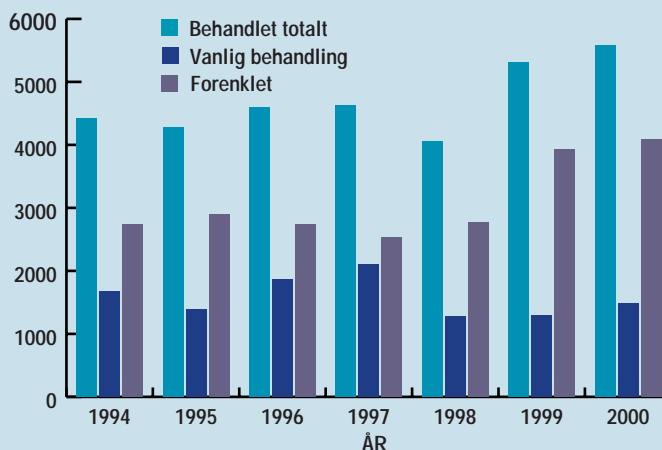
6.2. AVGJORTE SAKER FORDELT PÅ FORENKLET BEHANDLING (KJENNELSE UTEN BEGRUNNELSE) OG VANLIG BEHANDLING (KJENNELSE MED BEGRUNNELSE) I PERIODEN 1994-2000

Lovens hovedregel er at Trygderettens kjennelser skal begrunnes. Hvis retten enstemmig finner at anken ikke kan føre frem og resultatet av kjennelsen ikke antas å få betydning utover den foreliggende sak, kan retten unnlate å gi begrunnelse.

Andel saker behandlet med forenklet kjennelse er økt betydelig i perioden 1997-2000. I 1997 ble 55% av sakene behandlet i ankeutvalg/ved forenklet kjennelse mot i gjennomsnitt 63% i perioden 1994-1996. I 1998 var andelen 68% og i 1999 76%. Det er registrert en svak nedgang i 2000 da 73% av avsagte kjennelsene var forenklet.

En viss variasjon vil være normalt og relatere seg til ulike sakstyper. Tallmaterialet viser imidlertid at trenden som viste en økt andel saker som ble undergitt vanlig behandling fram til 1997 ble brutt i 1998 og denne utviklingen er videreført i 2000. Dette kan skyldes at sakene i denne perioden er blitt stadig "yngre", det vil si at andelen gamle tunge saker som ble kraftig redusert fra 1997 til 1998 praktisk talt var fraværende i 1999 og 2000. Sakene har dermed også i 2000 i større grad enn tidligere kunnet bli behandlet etterhvert som de kom inn.

Fordeling på kjennelsestype

* Forenklet behandling tilsvarende med virkning fra 3. juni 1997 behandling i ankeutvalg.

Svak nedgang i andelen forenklete kjennelser

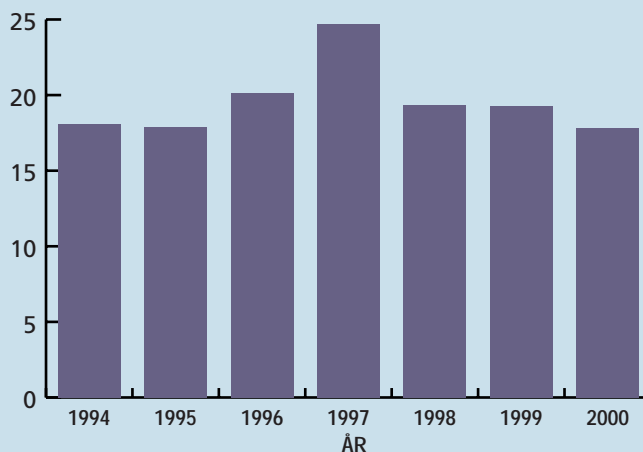
6.3. GUNSTPROSENT, ANDEL SAKER DER DEN ANKENDE PART GIS MEDHOLD

Med gunstprosent menes andel saker med hel omgjøring, delvis omgjøring, heving av saken med omgjøring og opphevelse. Statistikkbruken i 1998 var noe annerledes, hvilket betyr at tidligere rapporterte tall for dette året var noe lavere.

I perioden 1994-1999 har andelen saker omgjort til gunst for den ankende part variert fra 18,1% i 1994 til 24,7% i 1997, for så å nærme seg 20%. I 1999 var gunstprosenten 19,3% sett under ett for alle saker. Den relativt sett høye gunstprosenten i 1997 hadde antakelig en viss sammenheng med overrepresentasjon av eldre, mer tvilsomme saker. Slike saker får oftere enn vanlig et utfall i den ankende parts favør. Som nevnt ovenfor har saksmengden i årene etter hatt en annen karakter, noe som mest sannsynlig er en hovedforklaring på endringen fra 1997.

I 2000 er gunstprosenten 17,8% sett under ett for alle saker. Variasjonene på sakstyper er imidlertid store. Eksempelvis kan nevnes at saker vedrørende uførepensjon, som utgjør ca. 50,5% av antall innkomne saker i 2000, har en gunstprosent på 16,4%, yrkesskadesaker omgjøres i 23,8% av sakene, dagpenger i 23,4%, mens tilsvarende tall for medisinsk rehabilitering og yrkesmessig attføring er henholdsvis 13,4 % og 28,8%.

Gunstprosent

Saker som avgjøres til gunst kan bare avgjøres ved vanlig kjennelse, ikke som forenklet kjennelse. Det ble avsagt 1482 vanlige kjennelser i 2000. Gunstprosent i saker til vanlig behandling utgjorde 69%.

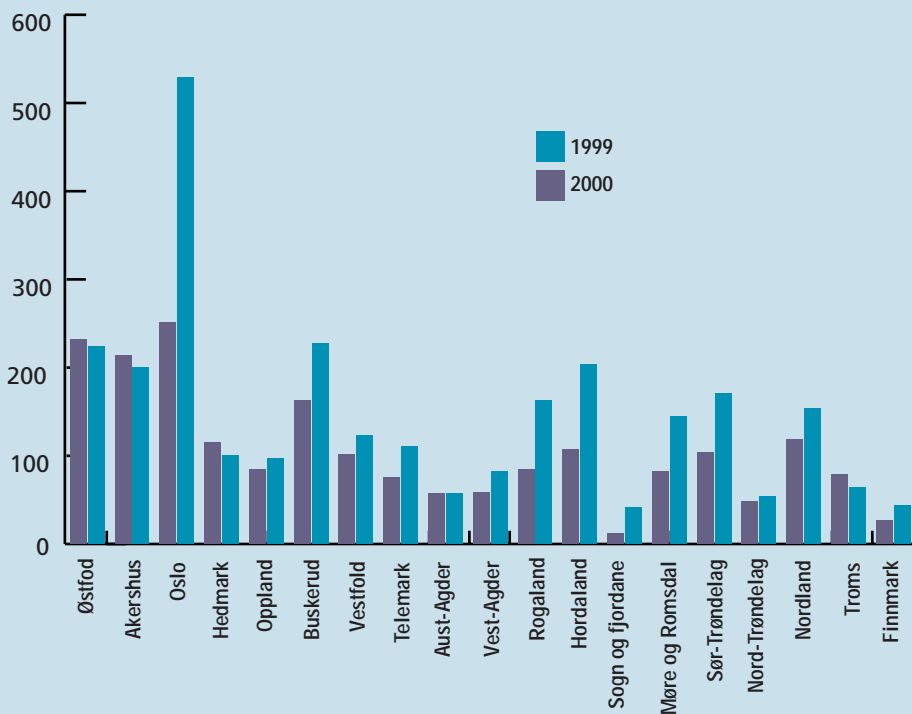
Gunstprosent i saker til vanlig behandling: 69%

6.3.1. Særskilt om uførepensjon - fylkesvis fordeling

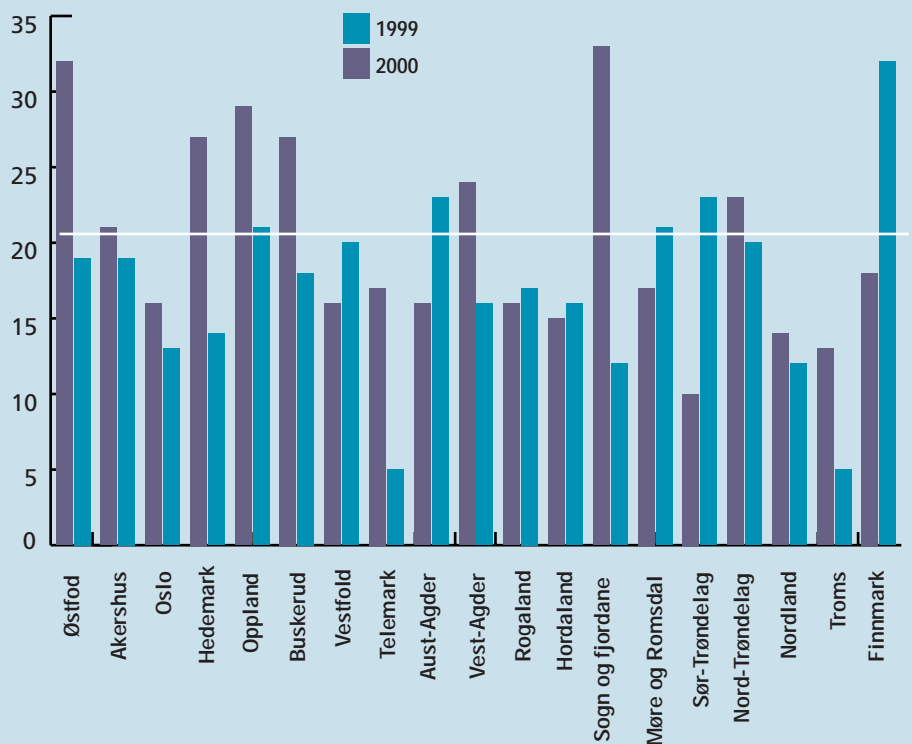
Trygderetten får ofte spørsmål om gunstprosent/omgjøringsprosent i forhold til de enkelte fylkestyngdekontorer, spesielt på området uførepensjon. Det ble i 1999 utarbeidet et statistikkprogram som viser en fylkesvis fordeling. Variasjonene er store, men det må tas i betraktning at saksmengden fra de enkelte fylkestyngdekontor varierer betydelig. Tallene for 1999 og 2000 er som følger:

Trygderetten: Avgjørelser uførepensjon 1999/2000

Trygderetten: Gunstprosent uførepensjon 1999/2000

6.4. OVERSIKT OVER TYPE SAKER I 1999:

Som det framgår er saker vedrørende uførepensjon fremdeles helt dominerende sakstype med mer enn 50% av totalt antall mottatte saker i 2000. Andelen var omtrent den samme, 51%, i 1998 men økte til mer enn 55% i 1999.

6.4.1. Særlig om krigspensjon:

I 2000 kom det inn 121 saker vedrørende krigspensjon. Tallet er fortsatt betydelig, selv om det er noe lavere enn i 1999 da det kom inn 135 saker. Det har i de siste årene vært en gradvis dreining mot ytelser vedrørende hjelpeordninger i krigspensjoneringen, så som tillegg til hjelp i huset og hjelpeøshetsbidrag. En tredel av sakene i 2000 har gjeldt slike ordninger. Ordningene har relativt strenge vilkår og i ingen av disse sakene har ankene ført fram. Ordningene er for øvrig brakt til opphør med virkning fra 1. september 1999. For øvrig har sakene fordelt seg jevnt på krigspensjon for militærpersoner og krigspensjon for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner. Gunstprosenten har vært på ca. 9. Bare få av sakene har dreid seg om sentrale spørsmål i krigspensjoneringen, så som usedvanlig hard påkjønning, virkningstidspunkt for tilståelse av pensjon og kompliserte årsaksspørsmål. De har vesentlig dreid seg om delpensjoner med relativt lave invaliditetsgrader. Det er ingen restanser i krigspensjonssakene og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2000 var noe under en måned.

6.5. PRODUKTIVITETSUTVIKLING

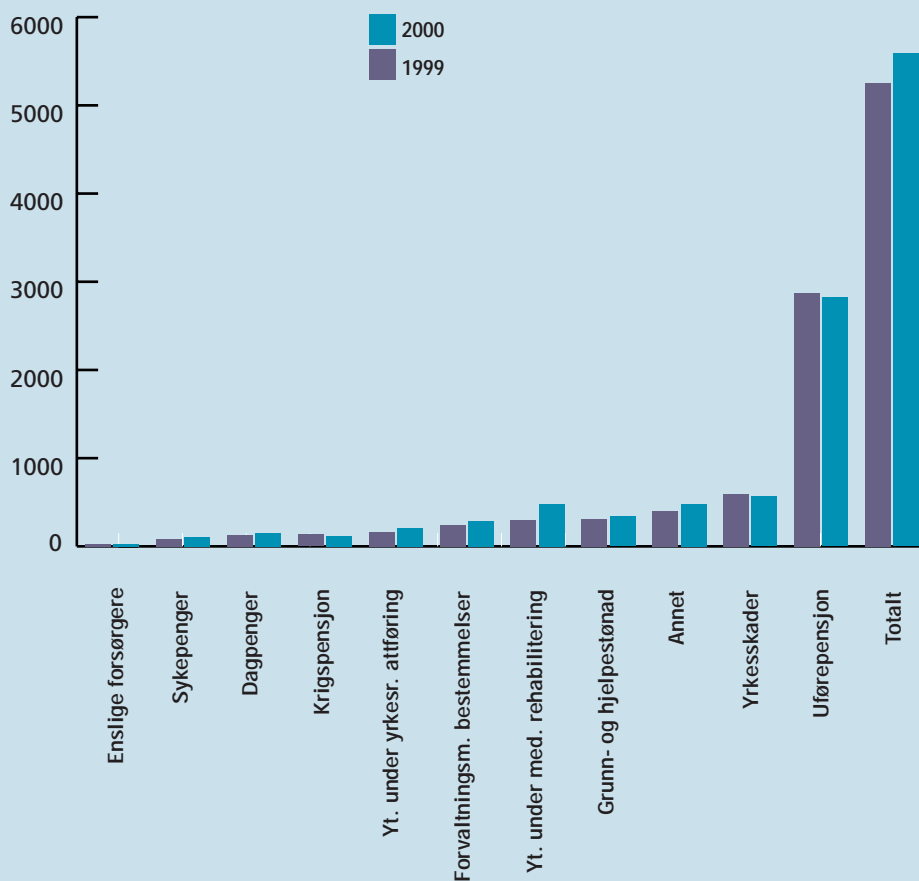
Produktiviteten definert som antall saker behandlet pr. årsverk har vært relativt stabil i perioden 1994-1998 med en variasjon fra 67 kjennelser avsagt pr. årsverk i 1996 til 71 i 1995. I 1999 var det en markant økning da det ble avsagt hele 88 kjennelser pr. årsverk.

Tallet for 2000 er imidlertid hele 89 avsagte kjennelser pr. årsverk.

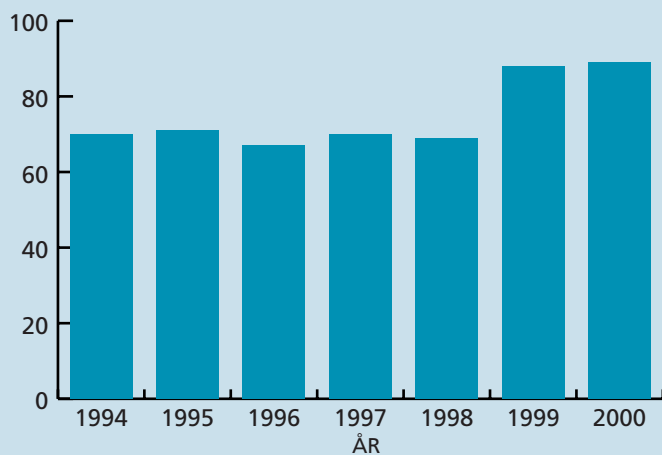
Det har vært satt inn tre midlertidige årsverk for å bidra til å komme a jour med restansene 1. halvår i 2000. I 2. halvår har vi hatt basisbemanning samtidig som det var en økning av saksinn- gang.

Tallet for 2000 er imidlertid hele 89 avsagte kjennelser pr. årsverk

Innkomne saker i 1999/2000 - fordelt på sakstype

Antall kjennelser pr. årsverk

7. Blikk på saksbunken i 2000

Utvalg av saker omtalt i Trygderettens internavis Innblikk i 2000. NB: Innblikk, herunder utgavene for 1999 og 2000, er fra våren 2001 å finne på Trygderettens hjemmeside www.trygderetten.no.

7.1. DAGPENGER

Ankesak nr 99/03328 - ftrl § 4-10, 1.1. bokst. c. Dagpenger - forlenget ventetid - «avskjediget eller oppsagt» - permittering - etter inndraging av førerkort til trailersjåfør.

Mann var permittert fra jobben som trailersjåfør i 6 måneder fordi førerkortet hans var inndradd grunnet uaktsomhet i forbindelse med trafikkulykke. Fylkestyngdekantoret anså vedkommende for å falle inn under permitteringsbestemmelsen i § 4-7, og fattet vedtak om å yte dagpenger etter forlenget ventetid på 8 uker, begrunnet i at han var «avskjediget eller oppsagt» pga forhold som kunne bebreides han, jf. § 4-10 1. ledd c. Retten tok ikke stilling til om det forelå en permittering, men la fylkestyngdekantorets vurdering av at § 4-7 kom til anvendelse til grunn. Retten brukte arbeidsmiljølovens definisjoner, og fant at vedkommende verken var avskjediget eller oppsagt, og at § 4-10 1. ledd c derfor ikke kom til anvendelse. Oppheving og hjemvisning

Ankesak nr 00/00267 - ftrl § 4-10, første ledd. Dagpenger- forlenget ventetid. «Rimelig grunn» til å slutte i arbeid. Sagt opp arbeidsforhold for å begynne i nytt, mistet det nye i prøvetiden.

Mann, 37 år, hadde arbeidet 20 år i postverket, da han sa opp stillingen og

fikk jobb som hjelpearbeider i byggefirma med prøvetid. Han ble oppsagt i prøvetiden fordi han ikke passet i arbeidet. Dagpenger ble tilstått med forlenget ventetid idet han ble ansett å ha sagt opp stillingen i posten uten rimelig grunn, § 4-10 1L bokst. a. Vedkommende anførte at han mistrivdes etter mange år i postverket, og ønsket arbeid i tømrerfaget, som han hadde interesse for. Aetat mente oppsigelsen var uten rimelig grunn fordi nytt arbeid ikke var minst like sikkert som det tidligere. Retten ikke enig i at man kan kreve dette. Overgang til nytt arbeid må være rimelig grunn for oppsigelse. Situasjonen også en annen enn hovedanvendelsesområdet for § 4-10. Det må i tilfelle anses godtgjort at overgang til ny jobb er i spekulasjons hensikt. Ikke grunnlag for dette i saken. Omgjøring.

Ankesak nr 00/03798 - ftrl § 4-10.

Dagpenger - forlenget ventetid.

«Rimelig grunn» til å slutte i arbeid - vektlegging av økonomiske og sosiale forhold.

Kvinne fikk 8 uker forlenget ventetid på dagpenger. Hun hadde flyttet under svangerskapspermisjon og sa senere opp jobben da hun ikke så seg i stand til å flytte tilbake til arbeidsstedet. Rettens flertall oppfattet Arbeidsdirektoratets rundskriv vedrørende forlenget ventetid slik at det i visse tilfelle kan legges vekt på økonomiske samt familiære forhold. Retten oppfattet formålet bak retningslinjene slik at de talte i retning av «rimelig grunn» for kvinnen til å si opp stillingen. I alle fall mente flertallet at det forelå hensyn som ga

«rimelig grunn». Flertallet fremhevet hensynet til barnas beste og la vekt på bedre økonomi og nærmere kontakt med faren, som under permisjonstiden hadde flyttet til samme område. Det lå ikke noe spekulasjonsmotiv bak oppsigelsen. Rettens mindretall mente at kvinnens økonomiske grunner for å si opp stillingen ikke kunne tillegges vekt, og at en vurdering av barnas beste ikke kunne påvirke behandlingen av dagpengesaken.

7.2. ENSLIG FORSØRGER

Ankesak nr 99/04943 - ftrl § 15-4.
Enslig forsørger - ugift, separert eller skilt mor eller far. Ektefelle savnet i flere år etter krigen i Bosnia, separasjon eller skilsmisse ikke forsøkt oppnådd. Stønadsrett forelå ikke.

Kvinne fra Bosnia, kom til Norge i 1993 sammen med sine foreldre og to barn. Hennes ektemann ble arrestert da krigen brøt ut i Bosnia i 92 og hun har siden ikke fått kontakt med ham. Det antas med høy sannsynlighet at han er drept. Da det imidlertid ikke var mulig å få bekreftet dette via fremskaffing av dødsattest, fant retten å måtte legge til grunn hennes sivilstatus pr i dag, som var gift. Retten kunne videre ikke se at det forelå spesielle forhold, i lovens forstand, som har gjort det vanskelig å reise separasjons- eller skilsmissesak, jf. unntaksregelen i § 15-4 2 i bokst d. Det ble vist til Rikstrygdeverkets retningslinjer, hvor det bl.a. fremgår at som skyldes fengselsopphold, flyktningssituasjon eller religiøse forhold ikke ble ansett som et slikt spesielt forhold. Retten bemerket imidlertid at nytt krav kunne settes frem, dersom kvinnens sivilstatus senere skulle endre

seg, f.eks som følge av at sak om separasjon eller skilsmisse ble reist.

7.3. FØDSEL/ADOPSJON

Ankesak nr 99/04130 - ftrl § 14-13,
første l. Fødsel/adopsjon - svangerskaps-
penger. Lovlig pålegg om å slutte i
arbeid.

Vedkommende arbeidet som selvstendig næringsdrivende lege ombord i redningshelikopter. Hun ble pålagt å slutte i arbeidet da hun ble gravid. Det var ikke mulig med omplassering til annet arbeid. Hun fikk avslag på krav om svangerskapspenger blant annet fordi disse bare kunne ytes arbeids-
takere. Retten viste til formålet med bestemmelsen. Retten til svangerskaps-
penger var generell, og måtte også kunne ytes selvstendig næringsdrivende. Retten fant at det var hjemmel i forskrift for å pålegge den ankende part å slutte i arbeid. Retten viste til «Bestemmelser for luftforsvaret» gitt av Sjefen for luftforsvaret iht. res. av 6. april 1962, gitt i medhold av luftfor-
varsl. § 218. Iht. til pkt 3-3 .1.1 Iht. nevnte forskrift hadde den ankende part ikke lenger operativ status. Omgjøring.

7.4. GRUNNSTØNAD OG HJELPESTØNAD

Ankesak nr 00/00185- ftrl § 22-1.
Grunnstønad og hjelpestønad. Grunn-
stønad. Fordeling av barns hjelpestønad
mellom ikke-samboende foreldre.

Faren krevde at utbetalingen av for-
høyet hjelpestønad til sønnen, skulle deles mellom foreldrene. Foreldrene var skilt og gutten bodde hos moren som fikk utbetalt hjelpestønnen. Gutten bodde ca 160 dager hos faren, som mente at hjelpestønnen måtte fordeles

i forhold til hvor lenge gutten bodde hos hver av foreldrene. Faren viste til likestilling mellom foreldre og guttens behov for omsorg uansett hvor han bodde. Retten fant ikke at forholdet var regulert verken i lov eller forskrift - og det var langvarig forvaltningspraksis for at hjelpestønad ikke ble delt til utbetaling mellom foreldrene. Retten kom til at det ikke var noe rettslig grunnlag for faren til å kreve delt utbetaling av hjelpestønnen. Forholdet måtte i tilfelle avtales privatrettslig mellom foreldrene .

7.5. PENSJONSBEREGNING

Ankesak nr 99/04654 - ftrl § 3-21. Pensjonsberegning. Antatte framtidige pensjonspoeng for unge uføre. Kravet vurdert etter regelendring i kraft 1.1.98; vilkåret om «alvorlig sykdom» m.v. ikke oppfylt ved misbruk og psykiske plager som følge av dette. At uføretidspunkt ved tilståelsen av uførepensjon var fastsatt til før fylte 26 var ikke avgjørende.

Mann, tilstått full uførepensjon da han var 33 år, med uføretidspunkt 22 år gammel. Anke over avslag tilleggs pensjon som ung ufør. Mangeårig rusmisbruker, psykiske plager, asosial, unnvikende og kverulerende adferd, mulig hjernesvinn, besvimelsesanfall, skjelvninger. Også blødende gastritt og mellomgulvsbrokk og migræne. Retten redegjør for sitt syn på forståelsen av § 3-21 og lovendringen fra 1.1.98 ut fra lovtekst og forarbeider. Uføretidspunktet er ikke lenger avgjørende, og innebærer ikke at uførheten beror på alvorlig, klart dokumentert sykdom før fylte 26 år, som bestemmelsen nå krever. Retten uttalte at det ikke fore-

ligger hjemmel for bindende, uttømmende forskrifter om hva som er «alvorlig sykdom». Retten er enig i den generelle avgrensning i RTVs retningslinjer ut fra hensynene bak lovedringen. Retten fant ikke grunnlag for til grunnliggende hjerneskade/konstitusjonell personlighetsforstyrrelse som påberopt, men at vedkommendes tilstand i det alt vesentlige beror på følger tilstander av rusbruk. Helseproblemene utviklet over tid, og retten fant uansett ikke at han før 26 år led av alvorlig sykdom i § 3-21s forstand. Stadfestelse.

7.6. SAMORDNING

Ankesak nr 99/033341 - Samordning - tjenstepensjon og pensjon fra folketrygden. Lavere samlede AFP- og tjenstepensjonsytelser ved bortfall av invalidepensjon i tjenstepensjonsordningen. Betydningen av gitt informasjon fra pensjonsordningen om at dette ikke ville skje.

Medlemmet var tilstått 50 prosent invalidepensjon fra Statens Pensjonskasse i kombinasjon med 100 prosent Avtalefestet pensjon (AFP) etter folketrygdens beregning og samordnet med denne. Ved fylte 65 år ble pensjonen beregnet på nytt og dette medførte at invalidepensjonen fra Pensjonskassen falt bort og medlemmet ble sittende igjen med 100 prosent AFP etter folketrygdens regler, slik at pensjonen ble lavere enn medlemmet hadde regnet med da han gikk av med AFP. Fra medlemmets side var det særlig anført at det i Pensjonskassens brosjyre på bokmål om avtalefestet pensjon fra 1993 var kommet til uttrykk en garanti om at den avtalefestede pensjonen aldri ville bli lavere ved fylte 65 år og at denne

garantien var juridisk bindende. Pensjonskassen anførte i hovedsak at brosjyrene ikke er juridisk bindende dokumenter, men informasjon om hovedregler som gjelder på de ulike pensjonsområder. Retten fant det ikke nødvendig å gå nærmere inn på teksten i den aktuelle brosjyre og hvordan denne måtte tolkes og sluttet seg i det vesentlige til Pensjonskassens begrunnelse under henvisning til at en på generelt grunnlag ikke kan knytte nærmere bestemte individuelle trygderettigheter direkte til brosjyrer. Stadfestelse.

7.7. STØNAD VED BARNSPÅRØRENDES SYKDOM

Ankesak nr 99/02879 - ftrl § 9-6, tredje l. Stønad ved barns/pårørendes sykdom- antall dager med omsorgs- spenger. Ikke vilkår om å ha rettigheter som enslig forsørger for å bli ansett å «ha aleneomsorg» i forhold til reglene i 3. l. i § 9-6.

Spørsmål om å bli ansett som alene om omsorgen tross samboerskap, og derved få 20 omsorgsdager ved barns sykdom. Mor var sterkt plaget av bekkenløsning fra før første svangerskap, og søkte om overføring av dager til samboeren f.o.m. svangerskap nr. 2. Fylkestrygdekontoret drøftet ikke vilkårene etter §9-6 3 L, fordi gruppen ikke kunne omfatte andre enn de som har annen stønadsrett som enslige forsørgere. Retten ikke enig. Fant at i denne sammenheng omfatter «alene om omsorgen» en utvidelse i forhold til dette, og de nærmere vilkår må drøftes. Viste bl.a. til forarbeider. Oppheving/hjemvisning.

7.8. SYKEPENGER

Ankesak nr 00/03503 - ftrl § 8-4. Sykepenger - arbeidsuførhet. Reaksjon på dramatiske hendinger i familien. Avslag på sykepenger, jf ftrl. § 8-4 og 8-9.

Far sykmeldt pga sjokk, depresjon og traume med kraftig reaksjon etter informasjon om sønnen som var kommet opp i alvorlige vanskeligheter under studier i utlandet (risikerte fengselsstraff opptil 40 år). Psykiater mente faren var helt ervervsufør. Det ble senere søkt om å beholde sykepenger under reise til utlandet for å besøke sønnen. Reisen var anbefalt av legen og fulgte søknaden. Søknaden ble avslått begrunnet med at farens ervervsuførhet ikke skyldes sykdom, men familiære forhold. Retten var av en annen oppfatning og så det naturlig at et slikt traume kunne medføre en funksjonsforstyrrende sykdomstilstand. Retten viste til at behandlende lege var psykiater og hadde spesiell kompetanse til å vurdere farens mentale tilstand. Faren var syk både før og etter reisen til utlandet og gikk til behandling. Retten la videre til grunn at faren var syk også under utenlandsreisen og at unntaksvilkårene for rett til sykepenger under utenlandsopphold var oppfylt i dette tilfellet. Omgjøring.

7.9. UFØREPENSJON

Ankesak nr 99/03891 - ftrl. § 12-6. Uførepensjon - Sykdom, skade eller lyte. Asteni - utbrenthet.

61 år gammel kvinne som i mer enn 30 år har arbeidet som lærer/rektør i full stilling. Fra 1997 vært mer eller mindre sykmeldt på grunn av asteni/utbrenthet. Fylkestrygdekontoret

avslår krav om uførepensjon fordi dette ikke er godkjent sykdom i folketrygdlovens forstand. Retten er enig med fylkestrygdekontoret i at det ikke er grunnlag for å godta at det er sykdom som hovedsaklig er årsak til vedkommendes reduserte inntektsevne.

Ankesak nr. 99/04807 - ftrl §12-6. Uførepensjon - sykdom, skade eller lyte og krav til årsakssammenheng. 56-åring med innvandrerbakgrunn; nakke- og skuldertmerter.

Uførepensjon, jf. ftrl. §§ 12-5,12-6 og 12-7. Spørsmål om årsakssammenheng mellom plager og nedsatt ervervsevne. Mann på 56 år, opprinnelig fra Pakistan, kom til Norge i 1968. Siste arbeidssted Freia, fra 1978 til 1986, da han ble sykmeldt pga ryggplager. Fra legeerklæringene fremkom at han hadde et nakkesyndrom, myalgier, diabetes og depressio mentes. Det fremgikk av saken at han hadde økonomiske og sosiale problemer samt at han var lite motivert for atferd. Retten mente at hans plager ikke var til hinder for arbeidsutprøving i et lettere arbeid. Hans gode norskkunnskaper, solide utdanning fra hjemlandet og lange arbeidserfaring her i landet burde gi han gode muligheter til å fungere i yrkeslivet. Retten uttalte videre at fremmedkulturell bakgrunn fra land med normalt lavere pensjonsalder enn i Norge, ikke var tilstrekkelig isolert sett til å gi rett til uførepensjon etter folketrygdloven. Lovens vilkår for rett til uførepensjon ble ikke ansett oppfylt. Stadfestelse

Ankesak nr 00/00256 - ftrl § 12-6. Uførepensjon - sykdom, skade eller lyte og krav til årsakssammenheng. Sykdom - somatiserende nevrose - etter forholdene sett på som «hovedårsak». Saken gjaldt en 55 år gammel innvandrer fra Tyrkia som ikke hadde vært i inntektsgivende arbeid på mer enn 10 år. Hans sykehistorie hadde startet med sykmelding for depresjon i 1988, og han hadde siden gang jevnlig vært utredet for forskjellige påberopte somatiske lidelser og gjennomgått psykiatriske undersøkelser. Fylkestrygdekontoret mente at det ikke var sannsynliggjort at det forelå sykdom som medførte noen særlig funksjonsnedsettelse, og at det heller var sosiale problemer enn sykdom som forårsaket arbeidsuførheten. Retten anså hans alvorligste diagnose for å være «Somatiseringssyndrom». Den la til grunn at en somatiserende nevrose blant kunne være alvorlig i forhold til arbeidsmuligheter. Den mente det fremgikk i saken at medlemmet ikke hadde tanker for annet enn sykdom. Foruten angjeldende sykdomsplager, hadde han språkproblemer, langt fravær fra arbeidslivet, relativt høy alder etc. Den fant til forskjell fra fylkestrygdekontoret grunnlag for å anse sykdom som hovedårsak til medlemmets nedsatte inntektsevne. Retten la avgjørende vekt på at det var godt dokumentert at det dreide seg om en sterk somatiseringstendens som hadde vært vedvarende og uendret gjennom en årrekke. Retten fant ikke at medisinsk behandling eller atferdstiltak ville kunne bedre hans inntektsevne. Retten kom til at han fylte vilkårene for rett til 100 prosent uførepensjon. Omgjøring.

7.10. YRKESKADE

Ankesak nr 99/01800 - ftrl § 13-3.

Yrkesskade. Manuell flytting av jernbanevogn innebar etter forholdene "arbeidsulykke»

Vedkommende kontrollerte i mars 94 hjulbanen på en 40 tonn tung jernbanevogn. Han gjorde dette ved å skyve vognen manuelt. P. g. a. dette fikk han store smerter i ryggen, og ble kort tid etter hendelsen sykemeldt. Vilåårene for årsakssammenheng mellom hendelsen og ryggplagene var oppfylt. Retten fant at manuell sjekk av hjulbanen kun skjedde i unntakstilfeller hvor lokomotiv ikke var tilgjengelig. Årsaken til at kontrollen ble foretatt manuelt var at vogna skulle i drift snarest og lokomotiv var ikke tilgjengelig. Etter rettens mening medførte nevnte arbeid en belastning som var usedvanlig i forhold til det som var normalt i vedkommende arbeid. Ut fra en totalvurdering fant retten å kunne godta ryggproblemene som oppsto som yrkesskade. Fylkestyrdkontorets vedtak ble omgjort på dette punkt. Vedr. spørsmålet om menerstatning ble ftk's vedtak opphevet og hjemvist til ny behandling.

Ankesak nr 99/00051 – Gammel folkestyrdlov § 11-8. Yrkesskade - yrkesskadeerstatning. Fastsettelse av invaliditet ved dykkersykdom; nærmere angitte mentale utslag, bennekroser m.v.

Vedkommende var påført dykkersykdom, og tilstått yrkesskadeerstatning i gruppe 2. Retten bygde på at det forelå mental endring med svikt i hukommelse, konsentrasjon og interesse, ledsaget av betydelig nedsatt energi og tretthet. I tillegg har vedkommende bennekroser, belastningsrelatert ånde-

nød og svimmelhet. Etter rettens syn måtte disse tilstander tas med ved vurderingen av den medisinske invaliditet. Det er gjort objektive funn ved cerebral MR som tyder på en cerebral skade. Denne skaden er alene av en slik art og karakter at den gir medisinsk invaliditet mellom 30 og 35 prosent. I tillegg kommer medisinsk invaliditet på grunn av bennekroser og hjerte-problemer, som må settes til 10 prosent. Samlet medisinsk invaliditet utgjør derfor 40 prosent. Dette ga grunnlag for tilståelse av yrkesskadeerstatning i gruppe 3.

Ankesak nr 99/04093 – Gammel folkestyrdlov § 11-1. Yrkesskade. Arbeidsulykkebegrepet; trafikkuhell under reise fra «forretningsmiddag». Stadfestelse; bl.a. lagt vekt på tidspunktet for ulykke og at sosiale formål med reisen framsto sentrale.

Saken gjaldt godkjenning av yrkesskade for en mann i 30-årene som ble alvorlig skadet ved en trafikkulykke under tjenestereise i Spania. Ulykken skjedde om natten etter et restaurantbesøk med forretningsforbindelser. Det var vist til at dette var en forretningsmiddag og at forhandlingene skulle fortsette når man kom tilbake til boligkvarteret. Føreren av bilen kjørte egenrådig en omvei og stanset ved en nattklubb, pub el.l., og det var på vei herfra at ulykken inntraff. Trygdekontoret hadde først godkjent skaden som yrkesskade, men omgjorde sitt vedtak ut fra nye opplysninger om de faktiske forhold. Det nye vedtaket ble stadfestet av fylkestyrdkontoret. Retten fant på samme måte som fylkestyrdkontoret at det sosiale og private preget ved samværet var fremtredende

og at det ikke forelå en arbeidssituasjon. Retten stadfestet således avgjørelsen om ikke å godkjenne skaden som yrkesskade.

Ankesak nr 99/02748: ftrl § 13-4. Yrkesskade- yrkessykdommer som likestilles med yrkesskade. Spontanabort etter lystgasseksponering. Årsaksammenheng ansett kunne foreligge.

Vedkommende er en av flere kvinner som arbeidet på anesesiavdelingen ved et større sykehus og som hadde hatt spontanabort. Det viste seg i ettertid at det hadde vært lekkasje i lystgassanlegget ved avdelingen og spørsmålet i denne saken og i en del andre saker som var til behandling i Trygderetten var om lekkasjen kunne være årsak til abortene. Rikstrygdeverket la til grunn at spontanabort kunne anses som yrkessykdom og det retten skulle ta stilling til i saken, var om sykdomsbildet var karakteristisk og i samsvar med det som den aktuelle påvirkningen kunne framkalle. Det forelå fra 1980-årene rapporter som viste sammenhenger mellom inhalering av slik gass og spontanabort. I motsetning til Rikstrygdeverket mente retten at det ikke forelå noe nyere forskning som gikk imot dette. Retten støttet seg her til en uttalelse fra overlege ved Arbeidsmiljøinstituttet fra oktober 1998. Vedtaket ble opphevet.

Ankesak nr 99/04733 – Gammel folkestrygdlov § 11-1 nr. 1. Yrkesskade - arbeidstakere. Arbeidstakerbegrepet - politikere.

Mann, 44 år, ble utsatt for skade. På skadetidspunktet var han politiker og deltok i et møte i teknisk hovedutvalg.

Fylkestrygdekontoret la til grunn at han da ikke var arbeidstaker etter folkestrygdlovens bestemmelser og avslo å godkjenne skaden som yrkesskade. Saken ble forelagt Rikstrygdeverket til uttalelse. Rikstrygdeverket foretok et skille mellom

- politikere som er regjeringens medlemmer, statssekretærer og politiske rådgivere som bl.a. ikke er folkevalgte og er underlagt instruksjonsmyndighet og
- politikere som er folkevalgte såsom stortingsrepresentanter og medlemmer av kommunestyre og som står i en friere stilling.

Retten sa seg enig i Rikstrygdeverkets sontring. Retten la til grunn at den ankende part utførte et verv med møte-rett og -plikt etter kommunelovens § 40 og rett til godtgjørelse (ikke lønn) etter kommunelovens § 42. Etter rettens oppfatning har folkevalgte ikke et tilsetningsforhold, men fungerer i et verv. Slik retten oppfattet vervet som folkevalgt etter kommuneloven, til siktes en fri og uavhengig stilling som i liten grad samsvarer med det underordningsforhold overfor en arbeidsgiver som folkestrygdlovens arbeidstakerdefinisjon forutsetter. Retten stadfestet fylkestrygdekontorets vedtak.

7.11. YTELSE UNDER MEDISINSK REHABILITERING

Ankesak nr 99/05136 - ftrl § 10-6.

Ytelser under medisinsk rehabilitering -stønad til bedring av funksjonsevnen. Terrenggående rullestol til turbruk/fritidsaktiviteter for uførepensjonist.

51 år gammel rullestolbruker som var paraplegiker, og i tillegg hadde gjennomgått hjerneblødning som innebar

afasi, fikk avslag av Rikstrygdeverket på krav om stønad til bensindreven rullestol; «Terrengen», med begrunnelse at det ikke ble ytet stønad til slikt hjelpemiddel til turbruk/fritidsaktiviteter. Han var innvilget stønad til «vanlig» elektrisk rullestol til bruk i nærmiljøet. Retten mente at ikke kun nevnte forflytninger/bevegelsesmuligheter på fast underlag burde anses som hans daglige gjøremål. Den pekte på at det var godt dokumentert at hans hovedinteresse var det å komme seg ut i naturen, og herunder at familiens hytte lå i kort avstand fra hjemmet og tidligere var blitt hyppig brukt. Hytta var tilrettelagt for hans funksjonshemning. Retten bemerket at hvert enkelt tilfelle nødvendigvis måtte underlegges en konkret vurdering. Den mente terrenggående transportmiddel/rullestol i dette tilfellet måtte anses å ville fylle en viktig funksjon i medlemmets liv til daglig. Imidlertid fant retten at det ikke forelå tilstrekkelige opplysninger i saken til at det kunne fastslås at ikke en elektrisk terrenggående rullestol kunne være et alternativ til den bensindrevne «Terrengen» i forbindelse med kjøring til hytta etc.. Retten forutsatte at han fikk adgang til å bytte ut den «vanlige» elektriske rullestolen han tidligere var innvilget med en annen terrenggående elektrisk rullestol, eller alternativt «Terrengen». Oppheving.

7.12. YTELSE UNDER YRKESRETTET ATTFØRING

Ankesak nr 99/04773 - ftrl § 11-7, bokst. d. Ytelser under yrkesrettet attføring - attføringsstønad. Boutgifter ved deltidsstudium. Spørsmål om dekning ut over fastsatt månedsbeløp, jfr. forskrift § 2-6.

Kvinne, 42 år, arbeidet som kroppsøvlingslærer. Hun fikk brystkreft og ble operert. I følge legen var hun forhåpentligvis frisk av kreftsykdommen. Hun utviklet imidlertid en tendens til lymfeødem i høyre hånd og kunne ikke lenger arbeide som kroppsøvlingslærer. Hun fikk godkjent attføringsopplegg. På grunn av sin alvorlige diagnose ville hun ikke flytte hjemmefra til heltidsstudium, men bo mest mulig hjemme sammen med mann og sine to små barn. Hun fikk derfor godkjent et opplegg med deltidsstudium. Dette ga relativt høyere boutgifter og hun ba om å få dekket sine faktiske boutgifter. Dette var mulig etter forskriftene dersom man kunne si hun på grunn av funksjonshemningen hadde høyere ekstraoutgifter til bolig enn det fastsatte standardbeløp. Retten fant at forskriftene tok sikte på mer direkte årsakssammenheng mellom funksjonshemning og ekstraoutgifter, slik Rikstrygdeverkets rundskriv legger opp til. I dette tilfellet gikk veien til de ekstra boutgiftene via barna, og retten fant at den sosiale faktor trakk forholdet ut av forskriftenes naturlige dekningsområde. Fylkesarbeidskontorets vedtak ble således stadfestet.

7.13. PROSESSUELT

Ankesak nr 99/01675. Fylkeskommunale vedtekter, jfr. foreldelsesloven. Annet - fylkeskommunal pensjonsordning. Foreldelse, jfr. lovens § 10, undersøkelsesplikt. Bruk av tilleggsfrist ved medlemmets manglende kjennskap til rettigheter i pensjonsordningen.

Medlemmet ble tilstått uførepensjon med 3 års tilbakevirkning. Spørsmål

om tilleggsfrist i foreld. § 10 kom til anvendelse, slik at ytterlige tilbakevirkning kunne gis. Medlemmet var rent faktisk ikke klar over retten til uførepensjon fra KLP. Det var uklart hvor mye informasjon hun hadde fått om sin pensjonsrett. Trygdekontoret sendte brev til medlemmet med uklart innhold vedrørende evt. samordning. Retten fant at sistnevnte uklarhet fører til at det blir stilt mindre krav til medlemmets undersøkelsesplikt enn normalt, men ikke til bortfall av undersøkelsesplikten. Medlemmet hadde overhodet ikke undersøkt noe. Medlemmet hadde arbeidet i flere år i fylket, og retten fant at dette burde ha gitt henne oppfordring til å undersøke nærmere hva pensjonsordningen nærmere gikk ut på. Selv om det var klanderverdig av KLP å ikke informere bedre, kunne disse forhold på debitorsiden ikke få avgjørende innvirkning på den vurdering av fordringshaverens forhold som må foretas i forhold til foreldelsesloven § 10, jf. bl.a. Rt 1998 s. 656.

Ankesak nr 99/02830 - trl. § 1. Trygderettsloven - Trygderettens saklige myndighetsområde. Gjenlevende ektefelles ankerett i sak som gjaldt godkjenning av yrkessykdom.

Yrkesskadesak. Mannlig arbeidstaker hadde gjennom et langt yrkesaktivt liv hatt flere jobber med asbestpåvirkning. Han hadde også vært storrøyker, men retten kom til at hans lungekreft, som han døde av, var mer sannsynlig forårsaket av asbesteksponering, enn av tobakk. Han hadde bl.a. en spesiell krefthouse, som erfaringsmessig sjelden ble assosiert med tobakksrøyking.

Arbeidstakeren døde fire uker etter at krav om godkjenning av sykdommen var satt frem. Selve anken ble fremmet av enken. Retten drøftet enkens ankerett etter trygderettslovens § 1 nr. 1 første ledd - «den som berøres direkte av vedtaket» - og kom frem til at hun hadde slik rett, fordi ektefeller har gjensidig forsørgelsesplikt, slik at tilstøtte yrkesskadefordeler til ektefellen også hadde berørt henne direkte. Dette gjelder likevel ikke i forhold til ménerstatning, som i praksis anses for å være av så personlig art at den ikke kan utbetales til andre enn den rammede selv. Selv om det påankede vedtak kun gjaldt ménerstatning, fant retten ikke å burde avvise saken etter nevnte § 1, idet den la til grunn at anken også måtte oppfattes til å gjelde avdødes pensjon med yrkesskadefordeler og enkens eget krav på etterlattepensjon med yrkesskadefordeler etter § 17-12, som egentlig var et særskilt krav, fremsett av den berettigete selv. Retten forutsatte at boet var skiftet.

8. Økonomi/regnskap

Budsjettramme 2000 inkl. justeringer (tall i hele 1000) 39 137

REGNSKAP 2000:

Post 01 11 Organiserte stillingshjempler 15 428
Post 01 12 Ekstrahjelp 525
Post 01 16 Personell på overgangsstatus 6 673
Post 01 17 Styret,råd,utvalg 22
Post 01 18 Statens Pensjonskasse 1 600
Post 01 18 Arbeidsgiveravgift 3 337

5309 29 Tilfeldige inntekter .....-34
5702 16 Refunderede sykepenger ..... -321

Post 21 11 Lønn og godtgjørelser, Klagenemnda 1 016

Netto sum post 01 1 .....28 246

Post 11 21 Maskiner, inventar, utstyr 2 179
Post 11 22 Forbruksmateriell 424
Post 11 23 Reiseutgifter m.m. 519
Post 11 24 Kontortjenester 738
Post 11 25 Konsulenttenester 691
Post 11 26 Databeh.tjenester 1 129
Post 11 27 Vedlikehold av drift og maskiner 475
Post 11 28 Vedlikehold drift, lokalleie 385
Post 11 9: Bygningers drift, lokalleie 3 131

Sum post 01 2 .....10 412

Post 21 21 Varer og tjenester - Klagenemnda 741

Sum post 01 2 og 21 2: 10 412

Sum forbruk totalt: 38 658

Sum som skal belastes Helsepersonellnemnda Kap.701 21 .....-918

Totalt mindreforbruk 1 397

Overføring til 2001 .....1 397

KOMMENTARER TIL REGNSKAP 2000.

Trygderettens regnskap for 2000 viser et mindreforbruk på til sammen 1 397 mill.kr. Mindreforbruket skyldes i hovedsak at enkelte datautgifter i forbindelse med internett tilkobling var utestående og et noe lavere lønnsforbruk grunnet vakanser og ubesatte stillinger.

Trygderetten hadde i 2000 flere vakante stillinger som følge av at åremålstiden for de først ansatte rettsfullmektiger nærmet seg utløp. Det var 5 av totalt 8 rettsfullmektiger som sluttet i løpet av 2 halvår. Det har også vært personer ute i permisjon, men ledige stillinger direkte knyttet til saksproduksjon har hatt meget korte vakanser.

Trygderetten hadde et overført mindreforbruk fra 1999. Dette var i hovedsak planlagt disponert til investeringer innenfor IT-området og tiltak i forbindelse med brannsikring i tråd med intensjonene i Trygderettens HMS-plan.

Det har påløpt kostnader i forbindelse med installasjon av internett og eksternt mail som blant annet kablinger og nytt teknisk utstyr. Trygderetten har også måttet benytte eksternt konsulent-tjeneste til valg av nettløsning som oppfylte Datatilsynets krav.

Overførte midler fra 2000 vil bli brukt til å dekke kostnader ved innføring og installering av intranett som måtte utsettes til 2001. Dette både grunnet en usikkerhet vedrørende økonomi, men også på grunn av ressursituasjonen og saksinn-gang. Det vil også være behov for å skifte ut flere gamle PCer samt server i 2001.

SÆRSKILT OM KLAGENEMNDA FOR BIDRAG TIL BEHANDLING I UTLANDET:

For 2000 er klagenemnda for bidrag til behandling i utlandet budsjettert på Trygderettens kapittel 2603 post 21 med 1 750 mill.kr. I følge Trygderettens tildelingsbrev for 2000 skal Klagenemndas budsjett ses i sammenheng med Trygderettens, idet Trygderetten godskrives et eventuelt mindreforbruk og er pliktig til å dekke inn et eventuelt merforbruk.

Klagenemndas budsjett ble i 2000 vedtatt til 1 750 mill.kr. Resultatregnskapet etter andre driftsår viser et merforbruk på til sammen kr. 7 000, som er betydelig mindre enn 1999. Det er da forutsatt inndekning av administrative kostnader for Trygderetten med kr. 250 000 og andel av husleie/felleskostnader med kr. 200 000.

SÆRSKILT OM HELSEPERSONELLEMNDA:

For 2000 er Trygderetten tildelt kr. 1 147 000 til etablering av kontorer, lokaler, inventar og saksbehandlingsutstyr til Helsepersonellnemnda som starter opp i Trygderettens lokaler i 2001. Trygderetten er tillagt administrativt ansvar tilsvarende Klagenemnda og budsjett vil bli tildelt i 2001.

Regnskapsrapporten for 2000 viser et forbruk på kr. 918 000. Det er her et underforbruk på kr. 229 000 som skyldes utestående utgifter til EDB og installering av elektronisk saksbehandlingssystem.

Oppussing av lokalene er blitt dyrere enn forutsatt og det søkes om å få overført de reelle kostnadene som alternativt må tas fra Trygderettens budsjett for 2001.

9. utfordringer i 2001 / sluttord fra lederen

Saksinngangen vil være en hovedutfordring for Trygderetten også i 2001. Mest sannsynlig vil utviklingen fortsette, slik at vi får et normalinntak av saker på rundt 6000,- nesten dobbelt så mange som vi er dimensjonert for. Før eller siden vil dette gå ut over noe. Av rettsikkerhetsmessige grunner bør det ikke være kvaliteten på arbeidet vårt. Men jeg tror heller ingen ønsker seg tilbake til en ikke altfor fjern fortid med overveldende restanser og saksbehandlingstider på oppunder tre år. Trygd og pensjon er for viktig for folk til at det kan tåle å vente særlig lenge! Og kvaliteten på våre avgjørelser blir betydelig høyere når vi får arbeide med oppdaterte fakta og aktuelle saksforhold. Vi ønsker oss, og regner med å få, en viss styrking av ressurser for å tåle veksten. Ingen er likevel tjent med at Trygderetten blir for stor og uoversiktlig. Rettsenhet og konsekvent praksis er viktig, ikke minst for trygdeetaten som skal tilpasse sin praksis til våre signaler.

Den større tilgjengelighet av vår praksis nettpubliseringen av avgjørelsene våre vil medføre, kan gi spennende virkninger. Flere kan bli kjent med oss og ønske å benytte sin ankerett. Noen vil kanskje konkludere med at det ikke er noe poeng i å anke. Mange vil kanskje oppsøke trygdeforvaltningen for å få råd i sakene. Men dette vil være arbeidskrevende, og et stort ansvar å påta seg i en presset hverdag. Flere løsninger har vært diskutert: Et lovforslag om å gi Trygderetten adgang til å omgjøre til ugunst for medlemmet, ble før årsskiftet returnert til regjeringen fordi det ikke hadde vært på høring. Vi vet ikke om det vil bli fulgt opp. Et beskjedent ankegebyr, med tilbakebetaling dersom saken førte fram, kunne også være en mulighet. Uansett regner jeg med at selve ankesystemet, og Trygderettens rolle, vil bli diskutert og vurdert i 2001.

Serviceerklæring for Trygderetten

Denne serviceerklæring beskriver innholdet og kvaliteten på Trygderettens tjenester. Vi ønsker med denne å avklare de forventningene du kan ha til vår ankebehandling.

SERVICEERKLÆRINGEN ER OPPDELT I FØLGENDE HOVEDDELER:

I. Trygderettens organisering og hovedoppgave

Vi vil her presentere Trygderetten og dens medlemmer, målsetting og sakstyper.

II. Saksgang og saksbehandling

Her vil vi vise hva som skjer når du fremsetter en anke og hvilke rettigheter du har som ankende part. Vi beskriver behandlingsmåten i Trygderetten og hva du kan forvente av svartider. Du finner også opplysninger om økonomisk hjelp til å anke.

III. Adresser og ekspedisjonstid

Her finner du også telefon, telefaks og e-mail.

I. TRYGDERETTENS ORGANISERING OG HOVEDOPPGAVE

OM TRYGDERETTEN

Trygderettens oppgave er å behandle anker på vedtak om enkeltpersoners rett til pensjoner og andre trygdeytelser. Det vil si rettigheter og plikter etter lov om folketrygd, barnetrygd, krigspensjon samt statlig og kommunale pensjonskasser. Trygderetten fungerer i realiteten som en spesialdomstol selv

om den ikke er en del av det ordinære domstolsapparatet.

Trygderetten er i praksis siste instans for behandling av krav om pensjoner eller andre trygdeytelser. Den har som formål å bidra til en særlig høy grad av rettsikkerhet i disse sakene. Overprøving av Trygderettens avgjørelser kan skje ved lagmannsretten.

Trygderetten behandler anker fra hele landet og er lokalisert i Oslo. Trygderetten er delt inn i fire fagavdelinger, som hver behandler alle type saker, samt en administrativ avdeling. Leder, nestleder og 15 faste rettsmedlemmer er jurister og seks faste rettsmedlemmer har medisinsk eller attføringsfaglig kompetanse. I tillegg er det ansatt åtte rettsfullmektiger og fem juridiske saksforberedere. En rett settes vanligvis sammen enten av to eller tre dommere (rettsmedlemmer/ rettsfullmektiger), alt etter sakens art.

TRYGDERETTENS MÅLSETTING

Trygderetten skal

- behandle og avgjøre saker i henhold til lov om anke til Trygderetten
- fatte riktige avgjørelser slik at kjennelser er i overenstemmelse med gjeldende lover og regler
- ha en gjennomsnittlig svartid som ikke overstiger seks måneder
- avsi kjennelser som er retningsgivende for trygdeetaten, Aetat, pensjonskasser og andre rettsanvendere innenfor trygde- og pensjonsrettens område.

SAKSTYPER

Trygderetten behandler anker over vedtak som er fattet av fylkestrygdekontor, Rikstrygdeverket, Aetat eller offentlige pensjonskasser.

De største saksområdene er som følger:

- uførepensjon
- yrkesskade
- grunnstønad og hjelpestønad
- ytelser under medisinsk rehabilitering
- dagpenger under arbeidsløshet
- ytelser under yrkesrettet attføring
- sykepenger
- forvaltningsmessige bestemmelser, for eksempel tilbakekreving av feilutbetalt trygd
- krigspensjon
- stønad til hjelpemidler, for eksempel bil
- pensjon fra Statens pensjonskasse
- pensjon fra kommunal og fylkeskommunal pensjonskasse

Over halvparten av sakene gjelder uførepensjon fra folketrygden.

II. SAKSGANG OG SAKSBEHANDLING

SAKSGANG

Reglene om Trygderettens behandling av saker finnes i lov av 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten.

Et avslag på krav om stønad innenfor trygdens område kan ankes til Trygderetten etter at saken er endelig behandlet i den etat som har fattet vedtaket.

Det vil si at eventuell klagerett til overordnet instans må være utnyttet først.

Fristen for å anke til Trygderetten er seks uker fra du har mottatt melding om vedtaket.

Anken skal fremsettes skriftlig eller muntlig til ditt trygdekontor, Aetat eller pensjonskasse. Dersom du fremsetter en muntlig anke skal vedkommende kontor være behjelpelig med å sette opp en skriftlig anke.

Før saken oversendes Trygderetten, skal den institusjon som har truffet vedtaket det ankes over, forberede saksbehandlingen. Det skal foretas en ny prøving av saken og du vil få en kopi av den nye saksutredningen, med anledning til å uttale deg.

Det er først når saken er mottatt i Trygderetten at saksbehandlingen hos oss starter. Du vil få skriftlig melding fra oss om at saken er mottatt.

SAKSBEHANDLINGEN I TRYGDERETTEN

Saksbehandlingen er hovedsakelig skriftlig og alle sakens dokumenter skal følge med under behandlingen.

Retten skal sørge for at saken er tilstrekkelig opplyst. Det er som regel ikke nødvendig med advokathjelp i Trygderetten, fordi retten selv har utredningsplikt.

Det er vanligvis ikke nødvendig med noen spesiell aktivitet fra din side, verken skriftlig eller muntlig.

Retten avgjørelse treffes ved alminnelig flertall i en begrunnet kjennelse.

Hvis retten enstemmig finner at anken ikke kan føre frem og resultatet av kjennelsen ikke antas å få betydning utover den foreliggende sak, kan retten unnlate å gi begrunnelse. I disse tilfeller skal retten være sammensatt av tre medlemmer.

Du må være forberedt på at anken ikke vil føre frem. I 2000 ble 82 % av kravene avslått. 18 % av vedtakene ble endret til fordel for den ankende part.

Behandlingen i Trygderetten er gebyrfri.

SVARTIDER

Trygderetten avsier noe over 5500 kjennelser i året.

Svartiden varierer noe for de ulike saks typer. Gjennomsnittlig svartid i 2000 var tre til fire måneder.

Gjennomsnittlig svartid i Trygderetten skal ikke overskride seks måneder og du kan forvente at over 80 % av alle anker er ferdig behandlet innen et halvt år.

Enkelte saker kan kreve noe lengre tid, særlig der det må innhentes ytterligere opplysninger.

FRI RETTSHJELP

Du har rett til å la deg bistå av en prosessfullmektig/advokat. Trygderetten kan innvilge deg fri rettshjelp til advokatbistand dersom Trygderetten finner advokatbistand nødvendig eller rimelig i din sak. Den økonomiske

hjelpen er behovsprøvet og du må betale en egenandel. En advokat vil kunne orientere nærmere om vilkårene.

SAKSOMKOSTNINGER

Retten kan bestemme at din motpart skal betale de nødvendige utgifter du har i forbindelse med ankesaken. Det vil som oftest gjelde utgifter til advokatbistand. En forutsetning er at Trygderetten har endret vedtaket til din fordel. Rent unntaksvis kan du bli pålagt å betale din motparts saksomkostninger.

III. ADRESSER OG EKSPEDISJONSTID

Trygderetten har lokaler sentralt i Oslo, i Grønlandsleiret 27.

Vår postadresse er:

Trygderetten
Postboks 8022 Dep.
0030 Oslo

Ekspedisjonstid:

kl. 08:00-15:45 (15.september-14.mai)
kl. 08:00-15:00 (15.mai-14.september)

Telefon: 23 15 95 50

Telefaks: 23 15 96 00

E-mail: trygderetten@trygderetten.no

Hjemmeside: www.trygderetten.no